

οξέος και ύδατος και ψυχομένων, ή έργασία, ήτοι ή κινήσεις, έπερατώθη, ήτοι μετετρέπη εις άλλο είδος, όπως δέ δια τών αυτών υλικών ατόμων έπιχειρήσωμεν νέαν έργασίαν, δέον να διαχωρίσωμεν πάλιν τας ένώσεις ταύτας άφ' ενός μόν εις άνθρακα και υδρογόνον, άφ' ετέρου δέ εις οξυγόνον, όπως κατορθώσωμεν δια τής ένωσης αυτών να παραγάγωμεν εκ νέου θερμότητα. Πρός διαχωρισμόν δέ τών ένώσεων τούτων εινε ανάγκη να μεταχειρισθώμεν τόσην ποσότητα δύναμειως όση απολύεται κατά την ένωση των προϊόντων τής αποχωρίσεως, ή δέ δύναμις αύτη κατ' ανάγκην έρχεται έξωθεν. "Όπως βλαστήσασι τά σπέρματα τών φυτών, άφ' ών έγενήθησαν οι άνθρακες και αύξηθώσι τά δένδρα, ίνα οικοδομήσωσι δηλ. τό σώμα των δια σχέσεως του έν τή ατμοσφαιρα περιεχομένου άνθρακικού οξέος και τών ατμών, και όπως μείνη τέλος αποθησαύρισμα δύναμειως έν τοις λειψάνοις τών δένδρων τούτων έπρεπε να προσφερθή εις τά φυτά ή δύναμις αύτη εκ τών έξω, διότι ταύτα δέν ήδύναντο να πλάσσωσι την έν αυτοις αποθησαυρισμένην δύναμιν εκ του μηδενός. Ποία λοιπόν ήτο ή δύναμις ή ώθήσασα τά φυτά εις αύξησην; Περι τούτου ούδ' επί στιγμήν δύναμεθα ν' άμφιβάλωμεν. "Η δύναμις αύτη ήτο ο ήλιος, ούτινος τό φώς και ή θερμότης παρήγαγον πάντα ταύτα. Τίς δέ άγνοεί ότι πηγή πάσης ζωής και κινήσεως επί τής γής εινε ο ήλιος; "Ανευ ήλιου, άνευ φωτός και θερμότητος ή γή ήθελε κείσθαι έρημος υπάρξεων και ζωής ειςγωνίαν τινά του στερεώματος, έν σκότει και νυκτί, ού ούδ' αι πολύμηνοι νύκτες τών πολικών χωρών δύνανται να παράσχωσιν ήμιν άμυδράν ιδέαν. "Ανευ ήλιου ούδεμία διατάραξις τής θερμοκρασίας τών στρωμάτων τής ατμοσφαιρας και έπομένως ούδεμία πνοή άνέμου θα διατάρασσε την γαλήνην αυτής. "Ανευ ήλιου ούτε ρεύματα θαλάσσια θα ύπήρχον, ούτε άπάτμισις τών θαλασσών και ώκεανών, ούτε νέφη, ούτε βροχή ούτε χιών ούτε δρόσος και έπομένως ούτε πηγαί ούτε ρύακες ούτε ποταμοί. "Ανευ ήλιου ούτε φυτά ούτε ζώα ήδύναντο να υπάρξωσιν, διότι και τά όλίγιστα εκ τών φυτών άτινα δύνανται ν' αναπτυχθώσιν έν σκότει έχουνσιν ανάγκην θερμότητος, ήτις έμμέσως μεταδίδεται αυτοις από του ήλιου.

"Όταν δέ κατά την παρούσαν χρονικήν περιόδον καθήμενοι περι την έστιαν υποβοηθούμεν δια τών λιθανθράκων τας μη έπαρκή θερμότητα αποστελλούσας ήλιακάς ακτίνας, όταν δια του ατμού προκαλούμεν εκδηλώσεις δύναμειων, άς μεταχειριζόμεθα άνεξαρτήτως τών ιδιοτροπιών του άνέμου και τής τυχαίας κακής θέσεως χώρας τινός μακράν τών ρεόντων υδάτων, όταν την νύκτα αντικαθιστώμεν την προσωρινήν άπουσίαν του ήλιου δια φωταερίου ή ηλεκτρικού φωτός, άπα-

σα αύτη ή θερμότης και ή κινήσις και τό φώς άτινα άντλούμεν από τών λιθανθράκων, πηγάζουσι τέλος από τής θερμότητος και του φωτός άτινα πρό εκατομμυρίων έτών ήκτινοβόλησεν επί τής γής ήμών ο ήλιος, καθ' όν χρόνον δέν ύπήρχον επί αυτής άνθρωποι. Θεωρούμενου δέ του πράγματος και από του περιορισμένου άνθρωπίνου συμφέροντος, ο ήλιος δέν έπεφάνετο κατά τους χρόνους εκείνους άσκόπως επί του στερεώματος, διότι εκτοτε κατετέθησαν έν τή γή τά αποθησαυρίσματα τών δύναμειων, άτινα καταναλίσκομεν σήμεραν και άτινα επί μακρόν έτι χρόνον θα καταναλίσκωσιν και οι ήμέτεροι επίγονοι.

"Ημείς σήμεραν, κληρονόμοι τών δύναμειων τούτων, κίτινες ήθροίζοντο επί γενεάς γενεών, είμεθα κληρονόμοι καταναλίσκοντες, ούχι δέ και παράγοντες. Πάν ό,τι έπλασαν εκατομμύρια έτών θα σπαταλήσωμεν έντός εκατονταετηρίδων τινών ή και χιλιετηρίδων. "Αλλά μη άνησυχώμεν. Και άν υποθέσωμεν ότι οι λιθανθρακες θα εξαντληθώσι μετά δύο ή τρεις χιλιάδας έτών, ο ήμέτερος αίων παρήγαγε τοιαύτας μεγάλας έφευρέσεις, ώστε ήθελεν είσθαι πολύ άπελπιστικόν δια τους ήμετέρους απογόνους, να υποθέσωμεν ότι αυτοί δέν θα δυνηθώσι να άπαλλαγώσι τής κυριαρχίας τών λιθανθράκων. Μόνον δέ δια την ήμετέραν εκατονταετηρίδα και τας έπομένας δύναμεθα να είπωμεν ότι οι λιθανθρακες εινε αι βάσεις του νεωτέρου πολιτισμού και ότι άνευ λιθανθράκων ή ιστορία τής άνθρωπότητος θα εβάδιζεν άλλην όδόν τής ήδη κεχαραγμένης.

(Έκ του γερμανικού.)

Σ. Μ.

Η ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΑ

[Συνέχεια και τέλος.]

"Η διοίκησις λοιπόν του οικου εινε σοβαρά και εύγενής ένασχόλησις δια την γυναίκα. "Αλλά δέν έννοοούμεν να δεσμευθή ή γυνή απολύτως εις τά οικιακά έργα. άς θεωρήση αυτά ως καθήκον ή ως εύαρεστον ένασχόλησιν άλλ' ούδέν πλέον τό εύαρεστον έργον άς μη μεταβληθή εις μονομανίαν. Εινε δεσποινά και ούχι θεράπεινα του οικου. Δέν εινε μόνον ή οικονομός του άνδρός, αλλά και ή πνευματική αυτου συντροφός. "Ο άνήρ κεκμηκώς, βαρύθυμος, έπιστρέφει οικαδε όπως εύρη άνάπαυλαν. Δέν έχει ανάγκην τάξεως μόνον έν τω οικω, αλλά πνεύματος δυναμένου να έννοηση αυτόν. "Η γυνή δέν πρέπει να λησμονήσῃ ότι εινε ή χαρά, τό θέληγτρον, ή τέρψις τής οικογενείας ή μεγάλη αρχή τής οικιακής πολιτικής συνίσταται εις τό να καταστήσῃ τον οικον ένδιαίτημα εύαρεστότερον τών άλλων οικων. Τό εύαρεστείν λοιπόν εινε ως είπειν έν τών καθηκόντων τής γυναικός. Και άν αυτό καθ' αυτό

δὲν ἔχη ἀξίαν τινὰ καὶ μικρὸν τι προσθέτη εἰς τὸν εὐμοιροῦντα τοῦ πλεονεκτήματος τούτου, μεγάλην πάλιν ἔχει ἀξίαν ὡς ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ἣν ἐνασκαεῖ ἐπὶ τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων.

Ὁ ἀνὴρ πρέπει βεβαίως νὰ γέννηται ὁ διδάσκαλος τῆς συζύγου του καὶ νὰ μεταδώσῃ εἰς αὐτὴν ιδέας θετικωτέρας καὶ ὑγιεστερές τῶν ὑπὸ τῆς συνήθους ἀνατροφῆς παρεχομένων. Ἀλλὰ καὶ ἡ γυνὴ δύναται νὰ συμπληρώσῃ, τὸ καθ' ἑαυτὴν, τὴν ἀνατροφήν τοῦ συζύγου της· δύναται ἐνίοτε ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ τραχὺ τοῦ ἥθους, ν' ἀπαλλάξῃ αὐτὸν ἐξἑων τινῶν βιαιῶν καὶ κοινῶν, νὰ καταστήσῃ ἀβρὰν τὴν συμπεριφορὰν του, καὶ διαπλάσῃ αὐτὸν ἀξιώτερον τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἂν δὲν φαντασθῶμεν ἔτι τοιαύτην ἀνισότητά ἀγωγῆς μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναίκος, πᾶς ἀνὴρ, ὅσον ἀνεπτυγμένος καὶ ἂν ὑποτεθῇ κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καλαισθησίαν, δύναται νὰ διδαχθῇ τι σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν ἀβρότητα τῶν αἰσθημάτων παρὰ τῆς συζύγου του. Αὕτη εἶνε δικαία ἀνταπόδοσις, ἣν ὁ σύζυγος δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ ἀντὶ τῆς στερεότητος τῶν ιδεῶν καὶ τῆς ὁσιότητος περὶ τὸ κρίνειν, ἃς μεταδίδει εἰς τὴν σύζυγόν του.

Ἄλ' ἄς ἔλθωμεν εἰς ἀρετάς ὑψηλοτέρας καὶ δυσχερεστεράς. Καίτοι ὁ ἀνὴρ ἔχει τὴν κυρίαν διεύθυνσιν τῆς οικογενείας καὶ τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς ὑποθέσεσιν, εἶνε προφανές ὅτι ἡ γυνὴ δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ πάσης συμμετοχῆς εἰς τὸν ἐνεργὸν βίον τοῦ συζύγου της. Ὁφείλει νὰ ᾗ ἐνήμερος εἰς τὰς ὑποθέσεις του, νὰ τὰς ἐνοῆ, νὰ ἐνδιαφερόμεται περὶ αὐτῶν, πρέπει νὰ ᾗ εἰς θέσιν νὰ ἐκφράζῃ τὴν γνώμην της· αὐτῆς καθήκον εἶνε νὰ νοουητῇ, νὰ ἀναχαιτίζει, νὰ παροτρύνῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ αὐτὸν κατὰ τὰς περιστάσεις. «Ἡ σύζυγος, λέγει ἡ κυρία Ρεμουζά, πρέπει νὰ εὐαρεστῆται συνδιαλεγομένη μετ' ἀνδρὸς περὶ τὰ δημόσια ἀσχολουμένου. Δύναται νὰ εἴπῃ τὴν κρίσιν της περὶ τῆς γνώμης του ἂν ὁ σύζυγος ᾖ μέλος τοῦ κοινοβουλίου, περὶ τοῦ βιβλίου του ἂν ᾖ συγγραφεὺς, περὶ τῆς ψήφου του ἂν ᾖ ἀπλῶς πολίτης. Δέον νὰ συμμετέχῃ τῶν σχεδίων του, ὡς πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὴν τέχνην ἢ τὸ ἐπάγγελμα ὅπερ μετέρχεται. Ἄν ᾗ πεφωτισμένη καὶ εὐαίσθητος, ἀφωσιωμένη καὶ συνετὴ συγχρόνως, πάντοτε σχεδὸν ὁ σύζυγος θὰ ἐπιχαίρῃ διότι συνεβουλεύηται αὐτὴν, οὕτω δ' αὕτη διὰ τῆς ἀγάπης της θὰ καθιστᾶται κοινωνὸς τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ. Ἡ πλήρης στοργῆς ἐπιδοκιμασία της θὰ ἐξασθενίσῃ τὴν ἐντύπωσιν τῶν ἐλαφρῶν ἢ αὐστηρῶν ἐπικρίσεων τῶν ἀντιπάλων καὶ θὰ προλάβῃ ἐνίοτε διὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τὴν ἀναγκαίαν ἐκείνην ἐκτίμησιν, ἧς οὐδ' ὁ δικαιοτάτος τῶν ἀνθρώπων τυγχάνει εὐθὺς ἕμα γέννηται ἄξιός αὐτῆς.»

Ἄλλὰ πρὸ πάντων ὅτε συναντᾶ πρὸ αὐτοῦ

ἐμπόδια καὶ κινδύνους ἔχει ἀνάγκην ὁ ἀνὴρ τῶν φροντίδων καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τῆς γυναικός. Ὁ ἀνὴρ ἔχει ἰδίως τὴν δύναμιν, τὴν ἀποφασίζουσαν καὶ ἐκτελοῦσαν, ἀλλὰ δὲν ἔχει πάντοτε τὴν ὑπομένουσαν καὶ ἀναμενουσαν. Ἡ ἀποτυχία παροξύνει αὐτὸν καὶ ἐξερεθίζει· νομίζει ἀπολεσθέντα τὰ πάντα διότι ἄπαξ ἠτύχησεν, ἐξανίσταται σφόδρα κατὰ πάσης ἀδικίας. Ἡ γυνή, ζωηροτέρα ἀναμφιβόλως καὶ περισσότερον ἐξαπτομένη τὴν πρώτην στιγμὴν, συνέρχεται εὐχερέστερον, καὶ ἐξ ἀφοσιώσεως μόνον πρὸς τὸν σύζυγόν της εἶνε μᾶλλον αὐτοῦ διατεθειμένη εἰς ὑπομονὴν καὶ αὐταπάρνησιν. Δὲν ἔχει τὴν ἐπιχειροῦσαν δύναμιν ἀλλὰ τὴν βοηθοῦσαν καὶ ἐνισχύουσαν, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀνυψοῦσαν ἐν ταῖς μεγάλοις κρίσεσιν.

Ἡ δυστυχία εἶνε τὸ σχολεῖον καὶ ὁ θρίαμβος τῆς γυναικός. Ἰδέτε τὴν νεαρὴν ταύτην γυναῖκα· ἔτη τινὰ ἠγνοεῖτε τί ἐγένετο ἡτο νέα, φιλόγελως, καὶ κούφῃ, ἐπανευρίσκετε δ' αὐτὴν σοβαρὰν, σώφρονα, ὑγιὲς κρίνουσαν τὰς περιστάσεις καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ δυστυχία τὴν ἐμόρφωσε. Τὴν ἐποχὴν τῆς γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως αἱ εἰς τὰς αἰθούσας διερχόμεναι τὸν χρόνον τῶν ἀργολογούσαι δέσποιναι διέπρεπον ἐν γένει ἐπὶ ἐλαφρότητι πνεύματος καὶ ἐλαφρότητι ἡθῶν, ἄλλ' ἐνώπιον τοῦ θανάτου, ἐν τῇ ἔξορίᾳ, ἐν τῇ ἐνδείᾳ, ἀνέπτυξαν ἀξιοθαύμαστα προσόντα. Ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ καὶ ταῖς δυσχερεῖς δέον νὰ φαίνηται διαλάμπον τὸ μεγαλεῖον τῆς γυναικός καὶ ὄχι ἐν ταῖς αἰθούσαις.

Ἡ γυνὴ δὲν εὐμοιρεῖ μόνον τῆς δυνάμεως τοῦ ὑποστηρίζει καὶ ἀνυψοῦν ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ παραμυθεῖν. Ἡ φύσις δοῦσα εἰς αὐτὴν τὸ δῶρον τῶν δακρῶν ἔδωκε συγχρόνως αὐτῇ τὸ δῶρον τῆς παρηγορίας. Ἡ γυνὴ κέκτηται θαυμασίαν δύναμιν ὅπως ἐπαναγάγῃ τὸ μειδίημα ἐπὶ τῶν χειλέων ὅποταν διασπαράσσεται ἡ καρδιά. Διὰ γενναϊοφρονός τινος ὑποκρίσεως γενῶν περὶ αὐτὴν τὴν εἰρήνην ἣν ἀπόλεσε, ἐνῶ δ' αὕτη φέρει ἀνάτονον τραῦμα, καταπραῦνει καὶ ἰαίνει, ἐφ' ὅσον δύναται, τὰς περὶ αὐτὴν ἀλγηθόνας.

Ἄλλὰ πλὴν τούτων, ἡ γυνὴ εἶνε ὡς εἶπεν ἡ συνειδησις τῆς οικογενείας. Ἐνταῦθα ἐν τούτοις θὰ ἐπενέγκωμεν παρατήρησιν τινα. Φαίνεται πρᾶγματι ὅτι ἡ γυνὴ, ἀβρότερον ἔχουσα πνεῦμα, ἀβροτέραν ἔπρεπε νὰ ἔχη τὴν συνειδήσιν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε πάντοτε ἀληθές. Καθ' ἐκάστην ὁπόταν ὁ ἀνὴρ διαπράττῃ σφάλματα ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ ἀκούομεν τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ἀποδιδομένην εἰς τὰς γυναῖκας, εἶνε δὲ ἀληθές ὅτι τινὲς αὐτῶν δὲν ἐννοοῦν τὰ· ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς οικογενείας ὑποχρεώσεις των. Πολλοὶ προτιμῶσι συχνακίς τὴν ἀποφέρουσαν κέρδος ἐργασίαν τῆς περιποιούσης τιμὴν καὶ δόξαν. Ἄγνοοῦσιν ὅτι ὑπάρχει πρᾶγμα τι ὑπέρτερον καὶ αὐτῆς τῆς οικογενείας· ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια. Ἄλλὰ δὲν εἶνε μεμπτέα ἡ γυνὴ διὰ τὰς πλημμε-

λεῖς ταύτας ιδέας· δὲν πταίει αὐτῆ, ἀλλ' ἡ ἐπιπόλαιος ἀγωγή τὴν λαμβάνει, καὶ ἡτις δὲν ἀναπτύσσει ἐπαρκῶς ἐν αὐτῇ τὰς γενικὰς καὶ ὑψηλὰς ιδέας.

Ἄλλ' ἂν ἡ γυνὴ δὲν εἶνε πάντοτε ὁδηγὸς ἀμερόληπτος καὶ δίκαιος ὅσον ἔδει ἐν ταῖς ὑποθέσεσι τοῦ ἐξωτερικοῦ βίου, εἶνε θαυμασιῶς ἀρμοδιὰ ὅπως ἐπαναγάγῃ τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν τάξιν εἰς τὸν ἐσωτερικόν. Ὅταν ὁ σύζυγος περιπίπτῃ εἰς σφάλματα, ὅταν δι' ἀτάκτου βίου δυνατόν νὰ καταστρέψῃ τὴν οἰκογένειαν, καθήκον τῆς γυναικὸς εἶνε νὰ κατακτήσῃ αὐτὸν πάλιν διὰ τῶν ἰσχυρῶν μέσων, ἅτινα ἡ φύσις καὶ ὁ ἔρωσ παρέδωκαν εἰς χεῖράς της. Βεβαίως δὲν εἶνε μικρὸν τὸ ἐγχείρημα καὶ πολλαὶ γυναῖκες ἀποθαρρύνονται εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς παραιτοῦνται τὸν ἀγῶνα. Ὅποια διάψευσις ἐλπίδων, πράγματι, εἰς νεαρὰν γυναῖκα ἀγνοοῦσαν παντελῶς τὴν ἀνθρωπίνην διαφθοράν καὶ τῆς ἡ ἀθωότης μόλις πιστεύει εἰς τὴν ὑπαρξίν ἐλαττωμάτων, νὰ συναντήσῃ τὰ χεῖριστα τῶν ἐλαττωμάτων εἰς τὸ ὄν εἰς ὃ ὀφείλει ὑποταγῆν καὶ σεβασμὸν! Ὅσα πλείονας ιδέας ὑψηλὰς καὶ ἀγνάς περὶ τῆς ἀγιότητος τῆς οἰκογενείας ἐνεπνεύσθη, ἐκ τόσων μεγαλειτέρου ὕψους καταπίπτει, καὶ καθίσταται σχεδὸν ἀπελπίς ἀναγκαζομένη νὰ ὁμολογήσῃ πρὸς ἑαυτὴν ὅτι ἐκεῖνος ὃν πρέπει νὰ σέβηται εἶνε ἄξιος τῆς περιφρονησεως τῶν ἄλλων. Ὅποια πάλῃ ἐν τῇ ψυχῇ ἐκείνη! Πῶς νὰ πνίξῃ τὴν ἐνδόμυχον φωνὴν ἣτις κατακραυγάζει τῆς προδοσίας; Ἄν ἀγαπᾷ, ὅποια τρομερὰ πτώσις! ἂν δὲν ἀγαπᾷ, πόσῳ τρομερωτέρα ἔτι! Ἄλλ' ἂν ἡ γυνὴ καταληφθῇ ὑπὸ τῆς ἀποθαρρύνσεως ταύτης, τὰ πάντα ἀπώλοντο· διὰ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐπιθυμητὸν θὰ ἦτο νὰ μὴ ᾖ πάντῃ ἄπειρος τοῦ βίου ἡ νεᾶνις εἰσερχομένη εἰς γάμον. Δὲν πρέπει βεβαίως νὰ πτοῶμεν αὐτὴν ἐν οὐ δέονται καὶ νὰ δεικνύωμεν κρημνοὺς εἰς ἕκαστον αὐτῆς βῆμα· ἀλλ' ἴσως πρέπει νὰ παρασκευασθῇ διὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ βίου ὅπως μὴ καταβληθῇ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τῆς πρώτης ἀπογοητεύσεως· καὶ μὴ καταστρέψῃ αὐτὴ αὐτὴ τὰς τελευταίας ἐλπίδας τῆς εὐτυχίας δι' ἀκαίρου καὶ ἀνεπανορθώτου βικιότητος!

Ἄλλ' εἶνε σπάνιον ν' ἀπαρνηθῇ εὐθὺς ἀμέσως ἡ γυνὴ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐτυχίαν ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἐστία. Ἡ ἐνθερμος αὐτῆς φύσις, εὐχερῶς καταβαλλομένη ἀνυψοῦται μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχερείας, ἡ πρώτη δ' αὐτῆς σκέψις εἶνε νὰ παλαίσῃ γενναίως. Ἄλλ' ἡ ἀποτυχία ἀπαμβλύνει τὸ θάρρος· καὶ ἐν τούτοις αὐτὴ δὲν πρέπει ν' ἀποθαρρυνθῇ εἰμὴ ἀφ' οὐ ἐξαντλήσῃ πᾶν μέσον. Ἡ ὑπομονή, ἡ περιπάθεια, καὶ τὰ δάκρυα, ἡ φαιδρότης, ἡ σιγή, πάντα εἶνε κατάλληλα ὄπλα.

Ἦπερ πᾶν ἄλλο δυσχερέστατον εἰς γυναῖκα

παλαιούσαν κατὰ τῆς τοιαύτης διαγωγῆς τοῦ συζύγου εἶνε ὁ συμβιβασμὸς τῶν δικαίων περιποιησῶν ἃς ὀφείλει πρὸς αὐτὸν καὶ τῆς ἀντιπαθείας ἣν καὶ ἀκουσίως αἰσθάνεται κατὰ τῶν ἐλαττωμάτων αὐτοῦ. Μετρία τις ἢ διεστραμμένη γυνὴ θὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς συζυγικῆς ἐξουσίας. Ὑπάρχουσι βεβαίως περιστάσεις καθ' ἃς τὸ ἔσχατον τοῦτο μέτρον καθίσταται ἀπαραίτητον, ἀλλ' ἐν γένει οὐχὶ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης δύναται ἡ γυνὴ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ἀποπλανηθέντα σύζυγον.

Εὐρέθησαν οἱ δισχυρισθέντες ὅτι ἡ γυνὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνταποδώσῃ τὰ ἴσα εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ συζύγου διαγωγὴν. Αἱ τοιαῦται ἀρχαὶ εἰσὶν ὀλεθριώταται. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἀπιστία δὲν ἔχει τὰς αὐτὰς συνεπειὰς ἐκατέρωθεν· ἄλλως δὲ τὸ κακὸν οὐδέποτε δικαιολογεῖ τὸ κακόν. Δύο μόνον τρόπους νομίζω ἄξιους γυναικὸς προδεδομένης, τοὺς ἐξῆς: ἢ νὰ ἐπιδείξῃ γενναίαν ἐπιείκειαν ἐφ' ὅσον τὸ κακὸν ἐπιδέχεται θεραπείαν, ἢ ὑπερήφανον ἐγκαρτέρησιν ὅταν ἡ ἀθεράπευτον.

Ἡ ἐγκαρτέρησις εἶνε θλιβερὰ ἀρετὴ, οὐδὲν ἔχουσα τὸ θερμαῖνον τὴν φαντασίαν. Τινὲς ἀποκαλοῦσιν αὐτὴν ἀνανδρίαν, οἱ ἄνδρες δὲν ἐκτιμῶσιν αὐτὴν κατ' ἀξίαν. Καὶ ἐν τούτοις εἶνε ἡ τελευταία γενναία πρᾶξις τῆς γυναικὸς ὁπόταν τὰ πάντα ἐξαντλήσασα βλέπῃ αὐτὴν ἡναγκασμένην ν' ἀπαρνηθῇ τὴν εὐτυχίαν. Ἀλλὰ πόσον ἀσθενεῖς καὶ τετυφλωμένοι εἶνε αἱ ἀνθρώπινα γῶμα! Πόσον περισσότερον μεγαλεῖον ἐνέχει ἡ σιγηλὴ ἐκείνη ὑπομονή, ὁ αὐστηρὸς ἀποκλεισμὸς ἀπὸ πάσης ἐλπίδος, τῆς παραφορᾶς ἀνισχύρου ὀργῆς καὶ τῶν εὐχερῶν ἀντιποίνων τῆς προδοσίας!

Δὲν θέλω διὰ τούτων νὰ εἴπω ὅτι ἡ σύζυγος ὀφείλει τὰ πάντα νὰ ὑπομένῃ καὶ τὴν τραχείαν ἔτι συμπεριφορὰν καὶ τὴν περιφρόνησιν ὁ νόμος παρέχει αὐτῇ τὴν ἀρωγὴν του ὅταν τὸ βάρος τοῦτο εἶνε λίαν δυσβάστακτον οὔτε ἡ ἠθικὴ οὔτε ἡ θρησκεία ἐμποδίζουσι τὴν γυναῖκα νὰ σώσῃ τὰ τελευταία ναυάγια τῆς εὐτυχίας της. Ἐνίοτε μάλιστα αὐτὸ τὸ συμφέρον τῶν τέκνων της ἀπαιτεῖ τὸ τοιοῦτο διαζύγιον. Ἡ εὐθύνη ἐπιβαρύνει ἐκείνον, ὅστις κατέστησεν αὐτὸ ἀναγκαῖον! Ἄλλ' εἴτε ἡ γυνὴ, βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀποσεῖ τὸν ζυγὸν δουλείας ἀφορήτου, ἢ δι' ἡρωϊσμοῦ μεγαλειτέρου ἔτι φέρει μετὰ γενναιότητος τὸ μαρτύριον αὐτῆς, μόνῃν παρηγορίαν πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῆς ὡς μητρὸς. Ὁμολογῶ ὅτι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ ἀρετὴ δὲν εἶνε πλέον ἐπαρκὴς εἰς ἑαυτὴν καὶ δεῖται στηρίγματός τινος, ἄλλο δὲ στήριγμα δὲν νομίζω κατάλληλον πλὴν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Ἡ εὐλάβεια, ἡ τόσον προ-

σαρμολοζομένη εἰς τὴν καρδίαν τῆς γυναικός, ἢ τόσον προσαρμολοζομένη εἰς τὴν χαρὰν καὶ εἰς τὴν θλίψιν, εἶνε τὸ μόνον ὄπλον ὅπερ δύναται νὰ προστατεύσῃ τὴν γυναῖκα καθ' ἑαυτῆς καὶ κατὰ τῶν πειρασμῶν τῆς ἐξαναστάσεως καὶ τῆς ἐκδικήσεως.

Ἴδου ὅποιον εἶνε τὸ ἡμέτερον ἰδεῶδες τῆς γυναικός. Θέλομεν αὐτὴν διευθύνουσαν τὸν οἶκον μετὰ τάξεως καὶ χάριτος, διοικῶσαν τοὺς θεράποντας μετὰ σταθερότητος καὶ φιλάνθρωπίας, ἀνυψουμένην μέχρι τοῦ συζύγου δι' ἀγωγῆς ἐπιμελημένης, ἐνδιαφερομένην περὶ τῶν σκέψεων αὐτοῦ καὶ τοῦ σταδίου, καὶ καθιστῶσαν εὐάρεστον τὴν ἀνάπαυλάν του διὰ τῶν θεληγῆτρων κεχαριτωμένου πνεύματος· θέλομεν αὐτὴν συμβουλευούσαν, ἐμψυχούσαν, ἀνυψούσαν, παραμυθούσαν ἐπαναφέρουσαν αὐτόν, ἂν ἀποπλανᾶται, εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν, ἐξαγνίζουσαν τὰ πάντα περὶ αὐτὴν διὰ τῆς ἰδίας ἀγνότητος καὶ ἂν τὰ πάντα ἀπώλοντο, ἂν μὴ ὑπάρχη πλέον ἐλπίς, σωζομένην δι' εὐσεβοῦς ἐγκαρτερήσεως. Τοῦτο εἶνε τὸ ἀληθὲς ἰδεῶδες τῆς γυναικός, τὸ μόνον ἀρμόζον εἰς εὐαίσθητον καὶ ὑπερήφανον ψυχὴν, τὸ μόνον ὅπερ τῇ ἀπολείπει ὅλον τὸ θέληγτρον καὶ οὐδ' αὐμῶς ἀφαιρεῖ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτῆς.

(Paul Janet).

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΣΦΡΑΓΙΔΟΣ
ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΗΣ
ΑΒΥΣΣΙΝΙΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ



Τὸ ἀνωτέρω πανομοιότυπον τῆς σφραγίδος τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ἀβυσσηνίας ἐλήφθη ἐξ ἐγγράφου, ἀνακοινωθέντος ἡμῖν εὐμενῶς παρὰ τοῦ ἐξ Ἀβυσσηνίας ἄρτι ἐπανακάμψαντος ἱατροῦ κ. Νικ. Παρίση, ὅστις ἐπὶ διετίαν παρέμεινεν ἐν τῇ χώρᾳ· ἐκείνη ὡς ἱατρός τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου. Τὸ ἐγγράφον εἶνε εἰς ἀβυσσηνιακὴν γλῶσσαν, περιέχει δ' αὐτοκρατορικὴν διαταγὴν, δι' ἧς ἐντέλλονται

πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ στρατηγοὶ νὰ παρέχωσι πρόθυμον συνδρομὴν καὶ ἀσφάλειαν τῷ κομίζοντι τὸ βασιλικὸν ἐγγράφον. Ἡ σφραγὶς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν «Ἰωάννης βασιλεὺς τῶν βασιλείων τῆς Αἰθιοπίας»· εἶνε δ' αὕτη γεγραμμένη εἰς δύο γλώσσας, εἰς ἀβυσσηνιακὴν, κατέχουσιν τὸ πρὸς τὰ ἄνω μέρος τῆς σφραγίδος, καὶ εἰς τὴν ἀραβικὴν, ἧς τὰ γράμματα εἶνε κεχαραγμένα εἰς τὸ κάτω μέρος. Σημειωτέον ὅτι αὕτη εἶνε ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ αὐτοκράτορος, κεκτημένου καὶ ἄλλην μικροτέραν ἐκτυπουμένην εἰς ἄλλα ἐγγράφα ἡττονος σπουδαιότητος. Τοιοῦτου δὲ μεγέθους σφραγίδα ἀπαγορεύεται εἰς πάντα ἄλλον τῶν ἐν τέλει νὰ ἔχη ἐν Ἀβυσσηνίᾳ. Δευτέραν κατὰ τὸ μέγεθος τῆς αὐτοκρατορικῆς σφραγίδος κέκτηται ὁ Μητροπολίτης, ὅστις εἶνε ὁ μετὰ τὸν αὐτοκράτορα ἀνώτατος ἄρχων ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, μικροτέρας δὲ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες, ἀναλόγως τοῦ ἀξιώματος, ὃ ἕκαστος ἔχει.

Αἱ περὶ Ἀβυσσηνίας καὶ τοῦ φιλέλληνοσ αὐτοκράτορος αὐτῆς δημοσιευθεῖσαι ἐσχάτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι περιεργόταται πληροφορίαί ἐκ διηγήσεων τοῦ κ. Παρίση ἐκίνησαν τοσοῦτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινού, ὥστε ἐνομίσαμεν ὅτι παρέχομεν εὐάρεστον συμπλήρωμα τὴν ἀνωτέρω μικρὰν δημοσίευσιν.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΔΩΝ

τῶν δηλητηριωδῶν ὄφρων.

Ἰατρός τις ἐκ Βραζιλίας γράφει εἰς Γερμανικὴν ἐφημερίδα· «Κατὰ τὴν εἰκοσαέτη διατριβὴν μου ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀμερικῇ εἶχον εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσω πλειστάκις τὰ ἀποτελέσματα τῆς δι' ἰοῦ ὄφρων δηλητηριάσεως. Παρετήρησα δὲ περιπτώσεις δηλητηριάσεως διὰ τοῦ ἰοῦ τοῦ ὄφρος τοῦ καλουμένου Jararaca pregosa (ἐνὸς τῶν δηλητηριωδεστάτων καὶ συχνοτάτων ἐν Βραζιλίᾳ), αἵτινες δὲν ἐπέφερον οὐδὲν ἀποτέλεσμα, ἐνῶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ὁ θάνατος ἐπῆρχετο ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν δῆξιν, γεγονός, ὅπερ ἐξηγεῖται ἐκ τῆς πληρώσεως ἢ μὴ ἰοῦ τῶν κύστεων τῶν παρὰ τοὺς διατρήτους ὀδόντας τοῦ ὄφρος εὐρισκομένων. Ἐὰν κατὰ τὴν δῆξιν τῶν ἰοβόλων ὀδόντων αἱ κύστεις ἦσαν τυχὸν κεναί, ὁ παθὼν δὲ εἶχε μεταχειρισθῆ πρὸς θεραπείαν οἰνόπνευμα, ἢ ἱασίς ἀπεδίδεδετο εἰς τὸ φάρμακον τοῦτο. Ἐὰν ὅμως αἱ κύστεις ἦσαν πεπληρωμέναι δηλητηρίου καὶ οἱ ὀδόντες εἰσέδιδον βαθεῶς, οὔτε τὸ οἰνόπνευμα οὔτε ἡ ἄμμωνία ὠφέλουν τὸ παραμικρόν. Ἐνεκα τούτου τὰ θύματα τῶν ὄφρων ἠριθμοῦντο ἐτησίως κατὰ χιλιάδας, μέχρις οὗ τέλος πρὸς τεσσάρων ἐτῶν βραζιλιανός τις ἱατρός ὁ Δρ Lazerda, διευθυντῆς τοῦ φυσικοϊστορικοῦ μουσείου ἐν Ρίφῳ Ἰανείρῳ, ἀνεκάλυψε καὶ μετεχειρίσθη κατὰ τῶν ἐν λόγῳ δηλητηριάσεων